

HELSE-, MILJØ- OG SIKKERHETSDATABLAD

Jotun Thinner No. 17

1. Identifikasjon av kjemikaliet og ansvarlig firma

Produktnavn og/eller -kode : Jotun Thinner No. 17
Etikett No. : 4692
Leverandør/produsent : Jotun A/S
Postboks 2021
3248 Sandefjord
Norge
Tel: + 47 33 45 70 00
Faks: +47 33 45 72 42
Nødtelefonnummer : Giftinformasjonssentralen: 22 59 13 00
Anvendelsesområde : Belegg: Løsemiddel.
Produktregistreringsnummer : 31371

2. Stoffblandingers sammensetning og stoffenes klassifisering

Kjemisk navn*	CAS-nr.	EC-nummer	%	Klassifisering
alkylbenzener C9-C12	64742-95-6	265-199-0	50 - 100	R10 Xn; R20, 65 Xi; R37 R66 N; R51/53
Xylen	1330-20-7	215-535-7	10 - 25	R10 Xn; R20/21 Xi; R38
1-butanol	71-36-3	200-751-6	10 - 25	R10 Xn; R22 Xi; R37/38, 41 R67
etylbenzen	100-41-4	202-849-4	2.5 - 10	F; R11 Xn; R20
Se punkt 16 for de fullstendige R-setningene det vises til ovenfor				

* Administrativ(e) norm(er) er, hvis tilgjengelig, oppført i punkt 8

3. Viktigste faremomenter

Stoffblandingen er klassifisert som farlig i henhold til direktiv 1999/45/EF med endringer.

Brannfarlig.

Farlig ved innånding og hudkontakt.

Farlig: kan forårsake lungeskade ved svelging.

Irriterer luftveiene og huden.

Fare for alvorlig øyeskade.

Giftig for vannlevende organismer. Kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.

Helseskadelig

Miljøskadelig.

4. Førstehjelpstiltak

Førstehjelp

- Generelt** : I alle tvilstilfeller og ved vedvarende symptomer skal lege kontaktes. Ikke gi en bevisstløs person noe gjennom munnen.
- Innånding** : Flytt til frisk luft. Hold personen varm og i ro. Hvis den tilskadekomne ikke puster, puster uregelmessig eller det oppstår åndedrettsstans, må det gis kunstig åndedrett eller utdannet personell kan gi oksygen. Ikke gi noe gjennom munnen. Bevisstløse personer plasseres i stabilt sideleie mens lege kontaktes.
- Hudkontakt** : Fjern forurensede klær og sko. Vask huden grundig med såpe og vann eller bruk et anerkjent hudrensingsprodukt. Løsemidler eller fortynnere skal IKKE brukes.
- Øyekontakt** : Se etter og ta ut eventuelle kontaktlinser. Skyll øynene omgående med rennende vann i minst 15 minutter, mens øyelokkene holdes åpne.
- Svelging** : Ved svelging, kontakt lege omgående og vis denne beholderen eller etiketten. Hold personen varm og i ro. Ikke fremkall brekninger.

5. Tiltak ved brannslukning

- Brannslukningsmiddel** : Anbefales: alkoholbestandig skum, CO₂, pulver, vannspray. Skal ikke brukes: vannstråle.
- Anbefalinger** : Ved brann oppstår det tykk, svart røyk. Eksponering for spaltningsprodukter kan være helseskadelig. Egnede pustestyr kan være påkrevd. Lukkede beholdere som eksponeres for flammer, kjøles ned med vann. Ikke slipp avrenning fra brannslukking ned i kloakksystem eller vannveier.

6. Tiltak ved utilsiktet utslipp

- Personlige vernetiltak** : Eliminer alle antenningskilder og sørg for god ventilasjon. Unngå å innånde damp eller tåke. Se vernetiltakene som er oppført i kapittel 7 og 8.
- Utslipp/søl** : Begrens og samle spill med ikke-brennbare absorberende materialer, f.eks. sand, jord, vermikulitt eller kiselgur, og plasser i beholder for deponering i henhold til lokale bestemmelser (se kapittel 13). Må ikke tømmes i avløp eller vassdrag. Rengjøres fortrinnsvis med vaskemiddel, unngå løsemidler. Hvis produktet forurenses innsjøer, elver eller kloakkavløp, skal ansvarlige myndigheter informeres i henhold til lokale bestemmelser.

Obs! Se punkt 8 for informasjon om personlig verneutstyr og punkt 13 for informasjon om avfallshåndtering.

7. Håndtering og oppbevaring

- Håndtering** : Damp er tyngre enn luft og kan spres på gulvnivå. Damp kan danne eksplosive forbindelser med luft. Unngå at det dannes brannfarlige eller eksplosjonsfarlige konsentrasjoner av damp i luften, og unngå dampkonsentrasjoner som overstiger grenseverdier for yrkeseksponering.

Produktet skal videre bare brukes i områder hvor all bruk av åpen flamme og andre antennelseskilder unngås. Elektrisk utstyr skal beskyttes i tilstrekkelig grad.

For å avlede statisk elektrisitet under overføring, må fatet jordes og kobles til den mottakende beholderen med en elektrisk ledning. Operatører skal bruke antistatisk fottøy og tøy, og gulv skal være ledende.

Emballasjen skal holdes tett lukket. Må holdes borte fra varme, gnister og ild. Gnistdannende verktøy må ikke brukes.

Unngå kontakt med huden og øynene. Unngå innånding av støv, partikler og sprøytetåke som oppstår ved bruk av dette preparatet. Unngå innånding av pussetø.

Det må ikke spises, drikkes eller røykes i områder der dette materialet håndteres, oppbevares og bearbeides. Arbeidere bør vaske hender og ansiktet før de spiser, drikker eller røyker.

Bruk egnet personlig verneutstyr (se Punkt 8.).

Tøm aldri ved bruk av trykk: Dette er ikke en trykkbeholder. Skal bare oppbevares i beholdere av samme materiale som den originale.

Følg regelverk for helse og sikkerhet på arbeidsplassen.

Ved utilstrekkelig ventilasjon og ved arbeid i sprøyteboks skal friskluftmaske benyttes, slik at man har kontroll over partikkel- og løsemiddeldampene.

- Oppbevaring** : Oppbevares i henhold til lokale bestemmelser. Følg forholdsreglene på etiketten. Oppbevares på et kjølig, godt ventilert sted vekk fra uforenlige materialer og antennelseskilder.

Holdes adskilt fra: oksiderende virkestoffer, kraftige alkali, kraftige syrer.

Røyking forbudt. Unngå uautorisert tilgang. Åpnede beholdere må lukkes forsvarlig og oppbevares stående for å unngå lekkasje.

Må ikke tømmes i kloakkavløp..

8. Eksponeringskontroll og personlig verneutstyr

Tekniske tiltak : Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Der det er praktisk mulig skal dette oppnås ved bruk av lokal avtrekksventilasjon og generelt godt avzug. Hvis dette ikke er tilstrekkelig til å holde konsentrasjoner av partikler og løsemiddeldamp under administrativ norm, må det brukes egnet åndedrettsvern.

Navn på bestanddeler

alkylbenzener C9-C12

Xylen

1-butanol

etylbenzen

Administrative normer

Arbeidstilsynet (Norge, 12/2003).

AN: 120 mg/m³ 8 time(r). Form: Alle former

AN: 25 ppm 8 time(r). Form: Alle former

Arbeidstilsynet (Norge, 2001). Hud

AN: 108 mg/m³ 8 time(r).

AN: 25 ppm 8 time(r).

Arbeidstilsynet (Norge, 10/2003).

Takverdi: 75 mg/m³ Form: Alle former

Takverdi: 25 ppm Form: Alle former

AN: 75 mg/m³ 8 time(r). Form: Alle former

AN: 25 ppm 8 time(r). Form: Alle former

Arbeidstilsynet (Norge, 10/2003). Hud

AN: 20 mg/m³ 8 time(r). Form: Alle former

AN: 5 ppm 8 time(r). Form: Alle former

Personlig verneutstyr

Luftveiene

: Arbeidere som eksponeres for konsentrasjoner over fastsatt grenseverdi, må bruke egnet, godkjent åndedrettsvern. Ved sprøyting av produktet, bruk kombinert kullfilter og støvfilter.(som filterkombinasjon A2-P2).Bruk trykkluft- eller friskluftsmaske i trange rom.Vurder bruk av kullfilter ved påføring med rull eller kost.

Hud og kropp

: Personell skal bruke antistatisk tøy av naturfiber eller varmeresistent syntetisk fiber.

Hender

: Ved langvarig eller gjentatt håndtering, skal følgende brukes hansker: polyvinylalkohol eller nitril.

Beskyttelseskremer kan gi beskyttelse for utsatte hudpartier, men bør imidlertid ikke påføres etter at huden er eksponert for preparatet.

For riktig valg av hanskemateriale med hensyn på holdbarhet mot kjemikalier, samt gjennomtrengningstid, søk råd hos kjemisk hanskeleverandør.

Øyne

: Bruk øyevernutstyr som beskytter mot sprut fra væsker.

9. Fysiske og kjemiske egenskaper

Fysisk form

: Væske.

Lukt

: Hydrokarbon.

Farge

: Klar.

Flammepunkt

: Lukket beholder: 25°C (77°F).

Tetthet

: 0.86 g/cm³

Nedre eksplosjonsgrense

: Det største kjente området er Nedre: 1.4% Øvre: 11.3% (1-butanol)

Løselighet

: Uløselig i kaldt vann, varmt vann.

10. Stabilitet og reaktivitet

Stabilt under anbefalte vilkår for oppbevaring og håndtering (se kapittel 7).

Farlige nedbrytningsprodukter: karbonmonoksid, karbondioksid, røyk, oksider av nitrogen.

Oppbevares adskilt fra følgende materialer for å unngå kraftige eksotermiske reaksjoner: oksiderende virkestoffer, kraftige alkali, kraftige syrer.

11. Opplysninger om helsefare

Det finnes ingen data for selve preparatet. Preparatet er vurdert ved den konvensjonelle metoden i EU-direktivet om farlige preparater 1999/45/EF og klassifisert for toksikologisk fare i henhold til denne. Se kapittel 2 og 15 for detaljer.

Eksponering for konsentrasjoner av løsemiddeldamp som overstiger administrativ norm, kan gi helseplager som irriterte slimhinner og luftveier samt skade på nyrer, lever og sentralnervesystem. Løsemidler kan gi noen av de ovennevnte virkninger ved absorpsjon gjennom huden. Symptomer og tegn er hodepine, svimmelhet, tretthet, muskelsvekkelse, døsigheit, og i ekstreme tilfeller bevisstløshet. Gjentatt eller langvarig kontakt med preparatet kan skade hudens naturlige fettlag, som igjen kan føre til ikke-allergisk kontakteksem og absorpsjon via huden. Sprut av væsken i øynene kan skape irritasjon og midlertidig skade.

Fare for alvorlig øyeskade.

12. Miljøopplysninger

Det finnes ingen data for selve preparatet.
Må ikke tømmes i avløp eller vassdrag.

Stoffblandingen er klassifisert miljøskadelig i henhold til beregningsmetoden i Forskrift om klassifisering, merking m.v. av farlige kjemikalier. (2002). Se punkt 2 og 15 for ytterligere informasjon.

Økotoksikologiske data

<u>Navn på bestanddeler</u>	<u>Arter</u>	<u>Periode</u>	<u>Resultat</u>
alkylbenzener C9-C12	Fisk (LC50)	96 time(r)	<10 mg/l
	Dafnie (EC50)	48 time(r)	<10 mg/l
	Alge (IC50)	72 time(r)	<10 mg/l
Xylen	Oncorhynchus mykiss (LC50)	96 time(r)	3.3 mg/l
	Oncorhynchus mykiss (LC50)	96 time(r)	8.2 mg/l
	Lepomis macrochirus (LC50)	96 time(r)	8.6 mg/l
	Lepomis macrochirus (LC50)	96 time(r)	12 mg/l
	Lepomis macrochirus (LC50)	96 time(r)	13.3 mg/l
	Pimephales promelas (LC50)	96 time(r)	13.4 mg/l
1-butanol	Daphnia magna (EC50)	48 time(r)	1983 mg/l
	Lepomis macrochirus (LC50)	96 time(r)	100 mg/l
	Pimephales promelas (LC50)	96 time(r)	1730 mg/l
	Pimephales promelas (LC50)	96 time(r)	1910 mg/l
	Pimephales promelas (LC50)	96 time(r)	1940 mg/l
	Daphnia magna (EC50)	48 time(r)	2.93 mg/l
etylbenzen	Daphnia magna (EC50)	48 time(r)	2.97 mg/l
	Selenastrum capricornutum (EC50)	48 time(r)	7.2 mg/l
	Oncorhynchus mykiss (LC50)	96 time(r)	4.2 mg/l
	Pimephales promelas (LC50)	96 time(r)	9.09 mg/l
	Poecilia reticulata (LC50)	96 time(r)	9.6 mg/l

13. Fjerning av kjemikalieavfall

Må ikke tømmes i avløp eller vassdrag. Produktet og/eller emballasjen må avhendes som farlig avfall.

Den europeiske avfallslisten (EAL) : 08 01 11* maling- og lakkavfall som inneholder organiske løsemidler eller andre farlige stoffer

14. Opplysninger om transport

Internasjonale transportforskrifter

Varenavn ved transport : Malingstilsatsstoff
UN Nummer : 1263
Klasse : 3
Forpakningsgruppe : III
Etikett :

Tilleggsopplysninger

ADR / RID : Fareidentifikasjonsnummer: 30
Spesielle bestemmelser: 640E
IMDG : Krisetiltak (EmS): F-E, S-E
Havforurensende (Marine Pollutant): P
Marine forurensningsstoffer : **alkylbenzener C9-C12**

IATA : -

Transport i hht. ADR/RID, IMDG/IMO og ICAO/IATA og nasjonalt regelverk.

-

15. Opplysninger om lover og forskrifter

EU-forskrifter : Produktet er merket som følger, i henhold til lokale bestemmelser:

Nasjonale forskrifter

Faresymbol(er) :

Helseskadelig

Miljøskadelig.

Inneholder :

Xylen
alkylbenzener C9-C12

Risikosetninger :

R10- Brannfarlig.
R20/21- Farlig ved innånding og hudkontakt.
R65- Farlig: Kan forårsake lungeskade ved svelging.
R37/38- Irriterer luftveiene og huden.
R41- Fare for alvorlig øyeskade.
R51/53- Giftig for vannlevende organismer: kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.

Sikkerhetssetninger :

S23- Unngå innånding av damp / sprøytetåke.
S26- Får man stoffet i øynene; skyll straks grundig med store mengder vann og kontakt lege.
S36/37/39- Bruk egnede verneklær, vernehansker og vernebriller/ansiktsskjerm.
S38- Ved utilstrekkelig ventilasjon, må det benyttes egnet åndedrettsvern.
S42- Bruk egnet åndedrettsvern ved sprøyting.
S210- Bruk trykkluft- eller friskluftsmaske i trange rom.

YL-gruppe :

YL-gruppe: 5
Luftbehov: 8000 - 8800 m³/l

16. Andre opplysninger av betydning for helse, miljø og sikkerhet

CEPE-klassifisering : 1

Fullstendig tekst for R-setninger som det refereres til i del 2 og 3 - Norge :

R11- Meget brannfarlig.
R10- Brannfarlig.
R20- Farlig ved innånding.
R20/21- Farlig ved innånding og hudkontakt.
R22- Farlig ved svelging.
R65- Farlig: Kan forårsake lungeskade ved svelging.
R37- Irriterer luftveiene.
R37/38- Irriterer luftveiene og huden.
R38- Irriterer huden.
R41- Fare for alvorlig øyeskade.
R66- Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukket hud.
R67- Damp kan forårsake døsighet og svimmelhet.
R51/53- Giftig for vannlevende organismer: kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.

Merknad til leseren

Historikk

Utskriftsdato : 05.08.2005.

Utstedelsesdato : 05.08.2005.

Dato for forrige utgave : 15.06.2005.

Versjon : 9

Utarbeidet av : Jotun AS, Miljøavdelingen

Informasjonen i dette dataarket er basert på vår kunnskap per i dag samt gjeldende regelverk nasjonalt og i EU. Produktet skal ikke brukes for andre formål enn dem som er angitt i kapittel 1 uten at det innhentes skriftlige instruksjoner for håndtering. Det er alltid brukerens ansvar at alle nødvendige forholdsregler er fulgt for å oppfylle kravene i henhold til lokale regler og bestemmelser. Informasjonen i dette sikkerhetsdataarket er ment som en beskrivelse av sikkerhetskravene for produktet : Informasjonen skal ikke betraktes som en garanti for produktenes egenskaper.

Angir informasjon som er endret fra tidligere versjon.